

## **OPONENTSKÝ POSUDEK DIPLOMOVÉ PRÁCE:**

Příloha k protokolu o státní magisterské zkoušce.

**DIPLOMANT: KRÁTKÝ Adam**

**Obor: Herectví ALD**

**Oponent diplomové práce: MgA. Vladimír Novák, Ph.D.**

---

Diplomant Adam Krátký se ve své magisterské práci s názvem ***Divadlo jako cesta ke komunitě*** věnuje analýze a následné reflexi jednotlivých „komunitních projektů“, kterých se účastnil, a snaží se je zasadit do kontextu divadelních událostí, zejména 20. století. Jedná se především o projekty *Svátek světla* a *Masopust* v Roztokách u Prahy a festival *Lamplighter* v anglickém městě Hebden Bridge.

Svou práci rozdělil do pěti hlavních oddílů. Ihned v první části vymezuje diplomant pojmy, které jsou důležité pro pochopení jeho uvažování o divadle, jeho cesty ke komunitě. Uvědomuje si, že je v tomto případě nutné vymezit samotný pojem divadlo, který v jeho pojetí dostává „netradiční“ rozměr. Spíše totiž směřuje k místům jako jsou staré sady, kapličky, kostely, bývalá oppida, obelisky, památné stromy, dále k poutím, svátkům, rituálům a různým aktivitám, které můžeme označit jako paradivadelní. Jeho divadlo opouští budovy a míří za divákem – účastníkem – aktérem – spoluvůrcem, s kterým by se za obvyklých podmínek – například daných budovou – nejspíš nesetkal. Pro srozumitelnost a své další uvažování upřesňuje i další pojmy v kontextu zmiňovaných projektů a celé přidružené problematiky (jsou to např. pojmy jako komunita, společenství až k Turnerovu *communitas*).

Ve druhé kapitole *Roztoky: Svátek světla* nás diplomant seznamuje nejprve s fungováním sdružení Roztoč, které zmíněné projekty v Roztokách realizuje. Posléze se zaměřuje na samotnou analýzu a reflexi projektu *Svátek světla*. Uvádí stručnou historii jednotlivých ročníků, zmiňuje se o místech realizace (v okolí Roztok) s přihlédnutím k historii, která je v mnoha ohledech inspirující, i když ne vždy radostná, což ho vede až k uvažování v širším sociálně kulturním kontextu.

V kapitole třetí *Divadlo a divák* se zabývá podobou divadla, jehož podstatou je setkání, setkávání se. Skutečné setkání, které není jen pouhým díváním (se), ale aktivním sdílením přítomnosti. Takové divadlo je mu blízké, v takovém divadle vidí smysl. Zajímá ho, do jaké míry či do jakého momentu je člověk pouhým divákem či pasivním přihlížejícím a kdy se stává aktérem, aktivním účastníkem, spoluvůrcem. V této části pracuje se spoustou příkladů a vychází z mnoha tvůrců, kteří jsou mu blízcí. Ať už je to A. Artaud, B. Brecht, A. Boal, J. Pilátová či E. Barba (především jeho stať *Čtyři diváci*).

Čtvrtou část *Roztoky: Masopust* věnuje – troufám si říci – dnes již kultovnímu Masopustu v Roztokách a jeho významu nejen z hlediska udržení či znovunalezení tradiční lidové kultury, ale i z hlediska demografického a politického.

Pátou část věnuje festivalu *Lamplighter* v anglickém městě Hebden Bridge, kde byl diplomant na měsíční stáži. Nabízí tak podnětné srovnání v přístupech a fungování dvou skupin, komunit – *Sdružení Roztoč* a *Handmade Parade*, která realizuje festival

*Lamplighter*. Při tomto srovnání si myslím, že je důležité brát v potaz, zdali komunita vzniká na základě například snahy oživit zapomenuté tradice, svátky, rituály a podobně a pracuje tak, že využívá uměleckých principů a přístupů, ale ty nejsou cílem samy o sobě, nýbrž vedlejším, pomocným prostředkem. A nebo zda-li má komunita při svých aktivitách potřebu uměleckého vyjádření a své veškeré aktivity k tomu směřuje. S čímž nevyhnutelně souvisí nutnost vzniku a existence komunity jako takové; buď je impulzem potřeba setkávání (se), vytváření kořenů, tradic, rituálů a podobně, nebo je impulzem umělecké smýšlení a potřeba vyjádřit se (což a priori souvisí s jistým druhem estetiky) a komunitní způsob života je nezbytné východisko k osobitému uměleckému vyjádření a tvorbě.

Diplomová práce přesahuje od divadla samotného k přidruženým oborům, čímž se dotýká i mnoha aktuálních společenských témat týkajících se naší kulturní identity. Diplomant svou prací klade otázku k zamyšlení, co je ještě divadlo, jehož podstatou je svébytné umělecké estetické dílo a v jaký moment docházíme do situace, kdy se ona podstata ztrácí, rozměňuje ve společenské – společné aktivitě vykazující performační prvky, znaky rituálu či je jakousi „sváteční akcí“.

Oceňuji snahu o upřímné hledání své vlastní cesty a možností umělecké tvorby, která v mnoha ohledech přesahuje hranice divadla a je tak touhou po „životní pravdivosti“. Diplomant si je vědom, že je na této cestě nezbytné neustále hledání a ověřování a aktivní a úzká spolupráce mezi všemi zúčastněnými, ale také potřeba otevřené komunikace a dialogu.

Myslím, že se diplomant s vybraným tématem práce vypořádal zdárně a samo zformulování a náhled na dosavadní zkušenosti a načerpané poznatky ho posunuly dál, jak v práci herce, performerera, účastníka, tak v samotném vnímání divadla. Struktura práce je přehledná a logická, student pracoval s relevantní literaturou a zdárně se mu podařilo propojit své reflektované zkušenosti s tezemi a myšlenkami praktických divadelníků a teoretiků, což si předsevzal i v úvodu své diplomové práce.

Bakalářskou diplomovou prací doporučuji k obhajobě.

#### **Otázka:**

1. Jaký spatřujete základní rozdíl a naopak i styčné body spatřujete mezi „lidovou slavností“ – *Roztockým masopustem* a divadelním festivalem *Lamplighter*, především co se divadelních principů a přístupů týče?

2. Jaké výhody a nevýhody vidíte v zapojení profesionálních umělců do komunitních projektů, kterých se účastníte?

**Návrh klasifikace** (bude doplněn v průběhu obhajoby):

**Datum: 21.6. 2017**

.....

**p o d p i s**